

Arkivnr: 2015/9089-4
Saksbehandlar: Ragnhild Ravna Skjærvik

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Yrkesopplæringsnemnda		05.03.2018
Utval for opplæring og helse		13.03.2018

Tiltaksplan for fag- og yrkesopplæringa i Hordaland 2018

Samandrag

Opplæringsavdelinga ved fagopplæringskontoret har utarbeidd ein tiltaksplan for fag- og yrkesopplæringa i Hordaland for 2018. Planen er i tråd med strategiplan for fag- og yrkesopplæringa i Hordaland. Tiltaka i planen for 2018 skal bidra til at vi når måla i strategiplanen for perioden 2016-2019.

Planen skal rullerast i samarbeid med yrkesopplæringsnemnda kvart år og leggjast fram for utval for opplæring og helse til orientering.

Økonomi: I statsbudsjettet for 2018 er fylkeskommunane tildelt ekstra midlar. Midlane skal gå til tiltak for å styrkja fagopplæringa. Arbeidet med å rekruttera lærebedrifter er særskilt trekt fram.

Klima: Ingen effekt

Folkehelse: Å få fullført utdanninga vil ha noko å bety for den einskilde si helse.

Regional planstrategi: Tiltaka er forankra i regional plan for kompetanse og arbeidskraft. Planen peikar på at alle kvalifiserte søkjarar skal få tilbod om læreplass slik at fag- og yrkesopplæringa blir meir føreseieleg. Det er eit viktig delmål å auke opplæringskapasiteten i arbeidslivet ved at fleire bedrifter blir godkjende lærebedrifter. Ein skal styrkja samarbeidet mellom dei vidaregåande skulane og arbeidslivet lokalt, slik at talet på elevplassar samsvarar betre med talet på læreplassar.

Forslag til vedtak

Utval for opplæring og helse tek tiltaksplan for fag- og yrkesopplæringa i Hordaland 2018 til orientering. Tiltaksplanen vil prioritera å:

1. Arbeida for å få fleire ut i lære ved å sikra overgangen frå skule til læreplass
2. Tilsetja ein person i 50% stilling for å rekruttere fleire lærebedrifter
3. Arbeida for å auke rekruttering til restaurant- og matfag
4. Auke arbeidet med rettleiing i lærebedrifter
5. Utarbeida eit heilskapleg kvalitetssystem for fag- og yrkesopplæringa
6. Digitalisera driftsprosessar

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Svein Leidulf Heggheim
fylkesdirektør opplæring

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 20.02.2018

Tiltaksplanen for 2018 er forankra i strategiplan for fag- og yrkesopplæringa i Hordaland for perioden 2016-2019, overordna strategiar for fylkeskommunen og opplæringsavdelinga. Utval for opplæring og helse slutta seg til strategiplanen i september 2015.

Fagopplæringskontoret har starta eit systematisk arbeid for å nå måla i planen. I 2016 og 2017 blei det utarbeidd tiltaksplanar som utval for opplæring og helse slutta seg til. Planen for 2018 vidarefører arbeid frå tidlegare år, samtidig som nye tiltak vil bli sett i verk.

Dokument i saka:

- Sak 87/2015: Utval for opplæring og helse 10.11.2015.
Sakstittel: Strategiplan for fag- og yrkesopplæringa i Hordaland 2016-2019
- Sak 114/2017: Fylkestinget 12.12.2017.
Sakstittel: Vurdering av behov for forlenging av prosjektperioden - prosjektet «Auka gjennomføring – fleire ut i lære»
- Sak 105/2017: Fylkestinget 12.12.2017.
Sakstittel: Årsbudsjett 2018 / økonomiplan 2018-2021
- Samfunnskontrakt for fleire lære plassar (2016-2020)

Sikre overgang frå skule til lære plass

Auka gjennomføring i vidaregåande opplæring er ei nasjonal og regional målsetjing. Det er difor viktig å sikra overgangen frå skule til lære plass, slik at fleire fullfører og består fagopplæring. Fylkeskommunen pliktar å gje tilbod til kvalifiserte søkjarar til lære plass.

Prosjektet fleire ut i lære har ein sentral plass i arbeidet med auka gjennomføring. Dei fem yrkesfaglege koordinatorane i prosjektet skal arbeida med å sikra overgangen frå skule til lære plass. Gjennom lokalt samarbeid skal dei arbeida for at talet på elev plassar samsvarar med talet på lære plassar.

I dag er det ikkje samsvar mellom søkjarar til lære plass og tilgangen til lære plassar. Fylkestinget vedtok i desember 2017 følgjande verbalpunkt i budsjettet:

«I regjeringas forslag til statsbudsjett er det sett av 40 millionar til tiltak for å styrkja fagopplæringa. Arbeidet med å rekruttera fleire lærebedrifter er særleg trekt fram.»

Midlane vil mellom anna bli nytta til å tilsetja ein person i 50 % stilling som får i oppgåve å rekruttera fleire lærebedrifter. Dette skal bidra til å betra balansen mellom arbeidslivet sitt behov og elevane sitt ønskje om utdanning.

I formidlinga for 2018 vil vi ta ut lister med namn på søkjarar som skal nyttast som verktøy for å hjelpe ungdom inn i lære. Aksjon lærebedrift skal oppsøkje godkjende lærebedrifter som ikkje har tatt inn lærling. Vi vil vidareføra arbeidet med å auka opplæringskapasiteten i offentlege verksemdar i tråd med tilrådingane til KS.

Arbeidet må sjåast i samanheng med samfunnskontrakten for fleire lære plassar i perioden 2016-2019. Målet i kontrakten er at alle kvalifiserte søkjarar skal få tilbod om lære plass. I kontrakten har ein peika på at det må etablerast lokale nettverk, og ein må rekruttera fleire lærebedrifter for å skaffa fleire lære plassar.

Arbeidet for å auka rekruttering til restaurant- og matfag

Fylkestinget vedtok i desember 2017 følgjande verbalpunkt i budsjettet:

«Fylkestinget ser at Restaurant- og matfag har utfordringar knytt til rekruttering og gjennomføring. Næringslivet har behov for lærlingar, og elevar som vel restaurant- og matfag har gode moglegheiter til å få seg lære plass. Hordaland fylkeskommune skal etablere eit nettverk mellom fylkeskommunen, stat, næringsliv, matprodusentar, næringsmiddelindustrien og andre aktuelle

aktørar med mål om å jobba fram ein tiltaksplan for auka rekruttering og gjennomføring innan restaurant- og matfag.»

Arbeidet vil bli sett i samanheng med prosjektet fleire ut i lære. Fylkesrådmannen kjem tilbake med ei orientering i fylkestinget våren 2018.

Rettleiing av lærebedrifter

Gjennomføring handlar òg om å sikre ei god opplæring undervegs i læreløpet. Vi vil arbeida systematisk med rettleiing av lærebedrifter og lærlingar. Vi vil starta med å kartleggja ulike bransjar for å få ei oversikt over kva bransjar vi skal prioritera. Ved godkjenning av nye lærebedrifter skal vi kontakta lærebedrifta og lærlingen innan dei 6 første månadene av læretida.

Hordaland deltek i ei nasjonal referansegruppe for lærling- og lærebedriftsundersøkinga i regi av Utdanningsdirektoratet. Gruppa jobbar mellom anna med å utvikla eit felles rapporteringssystem for fylkeskommunane. Systemet skal sikra at den årlege rapporteringa lærebedriftene pliktar å gje fylkeskommunen, vert gjennomført i samsvar med lov og forskrifter. Svara i den årlege rapporteringa saman med svara i lærlingundersøkinga vert ei viktig kunnskapskjelde i arbeidet med rettleiing.

Kvalitetssystem for fag- og yrkesopplæringa

I strategiplanen for fag- og yrkesopplæringa står det at vi skal vera ein pådrivar for å utvikla ei opplæring i bedrift som er kjenneteikna av heilskap, kvalitet og tenleg organisering som gir arbeidslivet relevant kompetanse. Kvalitet i arbeidet både med oppfølging direkte i læreforholdet og den administrative jobben som blir gjort, kan påverka gjennomføringa.

I 2018 skal vi leggja vekt på utvikling av eit forsvarleg system for oppfølging av fagopplæring i bedrift (opplæringslova. § 13-10). Systemet skal utviklast i tråd med Utdanningsdirektoratet sine føringar for kvalitet i fagopplæringa.

Hovudområde:

- Oversikt over lover, forskrifter og relevante styringsdokument.
- Skildring av HFK sine hovudoppgåver, organisering og fordeling av mynde på dette feltet.
- Rutinar for å sikra at fagopplæringskontoret, lærebedrifter/opplæringskontor og prøvenemnder har kompetanse til å vurdere regelverket og til å ivareta oppgåvene dei er tildelt.
- Rutinar for å sikra informasjonsflyt i verksemda for rapportering og tilbakemeldingar. Dette inkluderer m.a. gjennomføring av lærling- og lærebedriftsundersøkinga, dialogmøte og besøk til bedrifter og opplæringskontor, og årsrapportering frå desse.
- Vurdere/måla praksis på dei områda det er utarbeidd kvalitetsdokument for.
- Korrigera/forbetra på område der det er utarbeidd kvalitetsrutinar.
- Utarbeida gode rutinar for oppfølging av kritiske område i opplæringsverksemda.
- Rutinar for vedlikehald av kvalitetssystemet.

Digitalisera driftsprosessar

Digitalisera alle driftsprosessar er eitt av satsingsområda i strategiplanen. Satsinga er i tråd med fylkeskommunen sin IT-strategi.

I arbeidet med å utvikla dei digitale tenestene skal vi ha brukaren i sentrum. Digitale verktøy skal erstatta manuelle prosessar. Dei digitale tenestene skal gje brukarane våre gode, nyttige og brukarvennlege løysingar. Vi skal kopla felleskomponentar, som til dømes folkeregisteret og enhetsregisteret saman med eigne system for å sikra kvaliteten på data som kjem inn og som vert sendt ut. Dette vil òg gje ei sikrare behandling av sensitive personopplysningar. Digitaliseringa skal på sikt føra til redusert saksbehandlingstid, som igjen vil gje reduksjon i kostnader. I tillegg vil vi få frigitt ressursar til å auka arbeidet med tiltaka ovanfor.

Fylkesrådmannen vil i 2018 kartleggja arbeidsprosessar som kan digitaliserast og robotiserast. Enkle digitale løysingar vert sett i verk fortløpande. Iverksetjing som krev investeringar ut over budsjett, vil vi koma tilbake til i eiga sak.